

Exam. Code : 103201

Subject Code : 1035

B.A./B.Sc. 1st Semester

PSYCHOLOGY

(Basic Psychological Processes-I)

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—75

Note :—Attempt **FIVE** questions in all. Select at least **ONE** question from each Section. **Fifth** question may be attempted from any Section. All questions carry equal marks.

SECTION-A

1. Define Psychology. Explain Historical Background of Psychology.
2. Write note on Psycho-Analytical School of Psychology.

SECTION-B

3. Define Interview. Explain Interview Method of Psychology.
4. Define Psychological Test. What are Ethical Issues in Psychological Testing ?

SECTION-C

5. Define Learning. Write note on observational learning.
6. Define conditioning. Explain Classical conditioning and Instrumental conditioning with the help of typical experiments.

SECTION-D

7. Define Intelligence. Discuss Theories of Intelligence given by Gardner and Sternberg.

8. Calculate Mean, Median and Mode of the following data :

Class Interval	Frequency
195—199	1
190—194	2
185—189	4
180—184	5
175—179	8
170—174	10
165—169	6
160—164	4
155—159	2
150—154	2
145—149	3
140—144	1
<hr/>	
$N = 48$	

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਇੱਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਭਾਗ—ੳ

1. ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
2. ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਸਕੂਲ ਉਪਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ—ਅ

3. ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਧੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
4. ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਟੈਸਟ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਟੈਸਟਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਨੈਤਿਕ ਮੁੱਦੇ ਕੀ ਹਨ ?

ਭਾਗ—ੲ

5. ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। ਨਿਰੀਖਣ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖਣ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
6. ਅਨੁਕੂਲਣ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। ਪ੍ਰਯੋਗਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਅਨੁਕੂਲਣ ਅਤੇ ਕਾਰਨ-ਮੂਲਕ ਅਨੁਕੂਲਣ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਸ

7. ਬੁੱਧੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। ਗਾਰਡਨਰ ਅਤੇ ਸਟਰਨਬਰਗ (Gardner and Sternberg) ਦਵਾਰਾ ਦਿੱਤੇ ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
8. ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਡੈਟਾ ਦਾ Mean, Median ਅਤੇ Mode ਕੱਢੋ :

ਵਰਗ ਅੰਤਰਾਲ**ਬਾਰੰਬਾਰਤਾ**

195—199	1
190—194	2
185—189	4
180—184	5
175—179	8
170—174	10
165—169	6
160—164	4
155—159	2
150—154	2
145—149	3
140—144	1

N = 48**(Hindi Version)**

ਨੋਟ :— ਸਮੇਂ ਸੇ ਪਾਂਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋਂ। ਪ੍ਰਤਯੇਕ ਭਾਗ ਮੇਂ ਸੇ ਕੁਸ ਸੇ ਕੁਸ ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋਂ। ਪਾਂਚਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੀ ਭੀ ਭਾਗ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਆ ਜਾ ਸਕਤਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਕੇ ਅੰਕ ਸਮਾਨ ਹੈਂ।

ਭਾਗ—ਕ

1. ਮਨੋਵਿਜ਼ਾਨ ਕੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋਂ। ਮਨੋਵਿਜ਼ਾਨ ਕੀ ਏਤਿਹਾਸਿਕ ਪ੍ਰਠਭੂਮਿ ਕੀ ਵਯਾਖਯਾ ਕਰੋਂ।

2. मनोविज्ञान के विश्लेषणात्मक स्कूल पर नोट लिखें।

भाग—ख

3. साक्षात्कार को परिभाषित करें। मनोविज्ञान की साक्षात्कार विधि की व्याख्या करें।
4. मनोवैज्ञानिक परीक्षण को परिभाषित करें। मनोवैज्ञानिक परीक्षण में नैतिक मुद्दे क्या हैं ?

भाग—ग

5. सीखने को परिभाषित करें। निरीक्षण द्वारा सीखने पर एक नोट लिखें।
6. अनुकूलन को परिभाषित करें। प्रतिरूपी प्रयोगों की सहायता से शास्त्रीय अनुकूलन तथा यान्त्रिक अनुकूलन की व्याख्या करें।

भाग—घ

7. बुद्धि को परिभाषित करें। गार्डनर तथा स्टर्नबर्ग द्वारा दिए गए बुद्धि के सिद्धांतों पर चर्चा करें।
8. निम्नलिखित डाटा में से माध्य, माध्यिका तथा बहुलक की गणना करें :

वर्ग अन्तराल	बारंबारता
195—199	1
190—194	2
185—189	4
180—184	5
175—179	8
170—174	10
165—169	6
160—164	4
155—159	2
150—154	2
145—149	3
140—144	1
	N = 48